

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การอ่านข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วิจิตรคุณค่าภาษาพาเพลิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง โวหารนำรู้ควบคู่การอ่าน
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตัวอย่างบรรยายโวหารแบบร้อยแก้ว

“น้ำตาซึมออกมาจากตอม่น้ำตาอยู่ตลอดเวลา ตอม่น้ำตามีขนาดราว ๆ ปลายนิ้วก้อย อยู่บริเวณเหนือตาเล็กน้อย น้ำตาออกมาฉาบเคลือบด้านหน้าลูกตา แล้วซึมลงไปทางรู น้ำตาซึ่งอยู่ที่ขอบเปลือกตาบนและล่างด้านหัวตา จากรูน้ำตาทั้ง ๒ จะมีทั้งน้ำตามารวมกัน ให้น้ำตาไหลออกมาทางรูเปิดที่เยื่อบุรูจุมูก น้ำตาที่ออกมาจากตอม่น้ำตา จึงมีบางส่วนที่ ระเหยไป และบางส่วนไหลซึมลงมาในรูจุมูก น้ำตาทำหน้าที่ช่วยให้ผิวด้านหน้าลูกตาชุ่มชื้น ไม่แห้ง ช่วยชำระล้างตาให้สะอาด ช่วยให้ตามองเห็นดีขึ้น ช่วยทำลายจุลินทรีย์หรือพิษต่าง ๆ ที่เข้าตาให้ฤทธิ์เจือจางไปได้ คนเราจะกะพริบตาอยู่เป็นระยะ ๆ โดยเฉลี่ยกะพริบตาทุก ๆ ๒-๓ วินาที การกะพริบตานี้ก็เพื่อให้ น้ำตาแผ่เคลือบไปทั่วผิวด้านหน้าลูกตา เป็นการ ป้องกันไม่ให้ลูกตาแห้ง”

(เกร็ดจากถ่มมยา : เสนอ อินทรสุขศรี)

ตัวอย่างพรรณนาโวหารแบบร้อยแก้ว

...ขณะพระองค์เสด็จมาใกล้เบญจคีรีนครคือราชคฤห์ เป็นเวลาจวนสิ้นทิวาวาร แดด ในยามเย็นกำลังลงสู่สมัยใกล้วิกาล ทอแสงแผ่ซ่านไปยังสาส์นเกษตร แลละลือเห็นเป็นทาง สว่างไปทั่วประเทศสุดสายตา ดูประหนึ่งมีหัตถ์ทิพย์มาปกแผ่อำนวยสวัสดิ เบื้องบนมีกลุ่ม เมฆเป็นคลื่นซัดซ้อนสลัดกันเป็นทิวแถว ต้องแสงแดดจับเป็นสีระยิบระยับแววประหนึ่งเอา ทรายทองมาโปรยปราย เลื่อนลอยละลิว ๆ เรี่ย ๆ ราชลงจดขอบฟ้า...

(กามนิต : เสฐียรโกเศศและนาคะประทีป)